

การประเมินประสิทธิผลโครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมือง
บางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
Effectiveness Evaluation of Plant Everything That You Eat, Eat Everything that
You Plant Project

พัชรพร เพ็ชรนิล*

Pachrapron Pethnin*

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม*

Public Administration Siam Technology College*

บทคัดย่อ

การประเมินประสิทธิผลโครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเหมาะสมด้านบริบท ศึกษาระดับความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า ศึกษาระดับการปฏิบัติในปัจจัยด้านกระบวนการ ศึกษาระดับการปฏิบัติในปัจจัยด้านผลผลิตและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 400 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ความเหมาะสมสูงสุดในปัจจัยบริบทของโครงการ ได้แก่ โครงการมีความสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน รองลงมา โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และการบริหารโครงการเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เป็นเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำที่สุด

2. ระดับความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยเรื่องที่มีระดับความพร้อมสูงสุดเรื่องการบริหารงานโครงการของเทศบาล รองลงมา การประชาสัมพันธ์งานในโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนเรื่องความพอเพียงของต้นกล้าที่มอบแก่ประชาชนเป็นด้านที่มีความพร้อมต่ำที่สุด

3. ระดับการปฏิบัติ ด้านกระบวนการของโครงการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ระดับการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ เชื่อมั่นว่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ของครอบครัวสมาชิกชุมชนและปัญหาชุมชนได้ รองลงมาเป็นผู้มีอารมณ์หนักแน่น อธิษาศัยดีและพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ครอบครัวสมาชิกในชุมชนเกิดการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ส่วนการตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณของโครงการ เป็นเรื่องที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด

4. ระดับการปฏิบัติด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ผลผลิตสูงสุดในโครงการ ได้แก่ การปรับตัวและเข้าใจสมาชิกในครอบครัวเสมอ รองลงมา การเต็มใจที่จะทำกิจกรรมและผ่อนคลายความเครียดร่วมกับครอบครัวในวันหยุดเสมอ และชุมชนให้ออกาสในการอบรมศึกษาเพิ่มเติมเป็นเรื่องที่มีผลผลิตต่ำสุด

5. ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการ ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับด้านผลผลิตของโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านกระบวนการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับด้านผลผลิตของโครงการสูงสุด

คำสำคัญ: การประเมินประสิทธิผลโครงการ

Abstract

The Effectiveness Evaluation of Plant Everything That You Eat, Eat Everything that You Plant Project of Bang Rachan Municipality Bang Rachan Sing Buri Province having objectives to the level of contextual suitability; the level of readiness of import factors; level of performance in process factors; performance level in the production factor; and analyze the relationship between contextual; process; input factors and the output of the project. Using questionnaires which the researcher created from literature review Related research documents to collect data from samples including local people in Bang Rachan Municipality Bang Rachan Singburi province, 400 people, data were analyzed using descriptive statistics, percentage, mean, standard deviation and using Inference statistics such as Pearson product moment correlation coefficient. The results showed that;

1. The level of appropriateness in the context of the project shows that the overall is at a high level. The matters that are most appropriate in the context of the project are the project is important in supporting community development followed by the project is consistent with the needs of the people for the project management is in accordance with the authority of the municipality, which is the most suitable.

2. Level of readiness for input factors of the project found that the overall picture is at a high level in which the highest level of readiness is the project management of the municipality followed by public relations for the Sufficiency Economy Project, regarding the sufficiency of seedlings given to the people, it is the side that has the least readiness.

3. The level of Project process aspects found that the overall picture is at a high level, the matters with the highest level of performance are namely, the confident in the sufficiency economy concept can solve problems of families community, next, the person was a person with a good temper, and ready to promote and support families, members of the community to apply sufficiency economy, for monitoring of project budget is the matter with the least practice.

4. The level of production performance of the project found that the overall is at a high level which the highest productivity in the project are adjustment and understand of family members, next is the willingness to do activities and relax with family on holidays, for the community, the opportunity to provide additional educational training is the least productive.

5. For contextual, inputs factor and project process, all factors are positively related to the project output with statistical significance at the level of 0.01 in which the process has a positive relationship with the project's the highest productivity.

Keywords: Evaluation of project effectiveness

บทนำ

เทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ประชาชน เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ไว้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการพัฒนาชุมชนให้ประชาชนอยู่ดี กินดี มีความสุข ด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ซึ่งได้เล็งเห็นปัญหาในพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ราบลุ่ม บางพื้นที่ประกอบด้วยน้ำท่วมซ้ำซาก ทำให้พืชผัก ไม้ผล ล้มตาย ส่งผลให้ประชาชนเดือดร้อนในเรื่องวัตถุดิบในการนำมาประกอบอาหารในครัวเรือน จึงเป็นหน้าที่ของเทศบาลที่ต้องให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล มาตรา 50 จึงน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปฏิบัติและถ่ายทอดให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางระจัน และประชาชนที่สนใจ เนื่องจากเห็นว่าเกษตรกรควรเริ่มเปลี่ยนวิธีคิดหันกลับเข้าไปสู่วิถีการผลิตแบบเดิมควรกลับมาเน้นในการ “ปลูกทุกอย่างที่กินและกินทุกอย่างที่ปลูก” ดังเช่นในอดีตพืชผักสวนครัวรั้วกินได้ควรเริ่มรื้อฟื้นกลับมาแต่ต้องเป็นการทำโดยจิตสำนึกที่อยากทำไม่ใช่ทำโดยใช้จ่ยงบประมาณจำนวนมากดังที่เคยเกิดปัญหาหากมีพื้นที่จำนวนมากต้องการจะปลูกพืชทางเศรษฐกิจเพื่อหากำไรก็ไม่ควรทุ่มสุดตัวควรเหลือพื้นที่สำหรับการปลูกเพื่อกินเพื่อใช้จนเพียงพอในครอบครัวตนเองเสียก่อนหากสิ่งเหล่านี้กลับคืนมาก็ก็น่ามีส่วนช่วยให้วิถีชีวิตที่สุขสงบในด้านอื่นๆ ของหมู่บ้านค่อยๆ กลับคืนมาเหมือนเดิม (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2552)

เทศบาลเมืองบางระจัน จึงได้จัดทำโครงการ “ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก เทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี” ขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ประกอบการดำเนินชีวิต ด้วยการพึ่งพาตนเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นการลดรายจ่ายให้แก่ครัวเรือนและเพื่อให้ประชาชนได้บริโภคผักที่ปลอดสารพิษโดยสมาชิกภายในครอบครัวช่วยกันปลูกขึ้นมานับเป็นการปลูกจิตสำนึกต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีค่ายิ่งโดยได้จัดทำโครงการครอบคลุมทั้งเทศบาลเมืองบางระจัน จำนวน 5,397 ครัวเรือนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (เทศบาลเมืองบางระจัน. 2560) โดยจัดซื้อพืชผักสวนครัว ไม้ผลยืนต้น ประกอบด้วย พริก กระเพรา โหระพา แมงลัก ตะไคร้ มะกรูด พริกไทย มะอึก มะนาว ตำลึง ขจร โสน ถั่วพู มันปู กระถิน มะขามเทศ บวบ พักเขียว มะระ มะเขือเครือ ใผ่ น้ำเต้า พักขาว ต้นแค มะม่วง ขนุน ชมพู่ กล้วย มะเฟือง มะพร้าว น้ำหอม มะขามป้อม มะกอก ฯลฯ แจกให้ทุกครัวเรือนไปปลูกในพื้นที่บ้านของตนเอง ระยะเวลาโครงการ มกราคม-ธันวาคม พ.ศ.2561

จากโครงการ “ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก เทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี” ที่เสร็จสิ้นแล้วนั้น เทศบาลเมืองบางระจัน มีความสนใจและต้องการติดตามและประเมินประสิทธิผลโครงการ เพื่อทราบข้อเท็จจริงและความสัมพันธ์เกี่ยวกับความเหมาะสมด้านบริบท ความพร้อม ใน

ปัจจัยนำเข้า ระดับการปฏิบัติในด้านกระบวนการ ระดับการปฏิบัติด้านผลผลิต ย่อมจะเป็นพื้นฐาน และแนวทาง ส่วนหนึ่งในการปรับปรุงโครงการที่จัดขึ้นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของ ชุมชนและปัญหาของสังคม ดังนั้นการประเมินผลโครงการจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผล ที่ได้ไปเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนต่อไปจึงได้จัดทำโครงการ “การประเมินประสิทธิผล โครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี” ขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ระดับความเหมาะสมด้านบริบทและความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็นอย่างไร
2. ระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการ ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก ของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็นอย่างไร
3. ความสัมพันธ์ระหว่างด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการกับปัจจัยผลผลิตของ โครงการ ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็น อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความเหมาะสมด้านบริบทและความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ปลูกทุก อย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการ ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุก อย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการกับปัจจัย ผลผลิตของโครงการ ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัด สิงห์บุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 14,772 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบางระจัน จำนวน 400 คน ซึ่งขนาดกลุ่ม ตัวอย่างได้มาจากการแทนค่าสูตรของ Taro Yamane (Yamane. 1973 : 725)

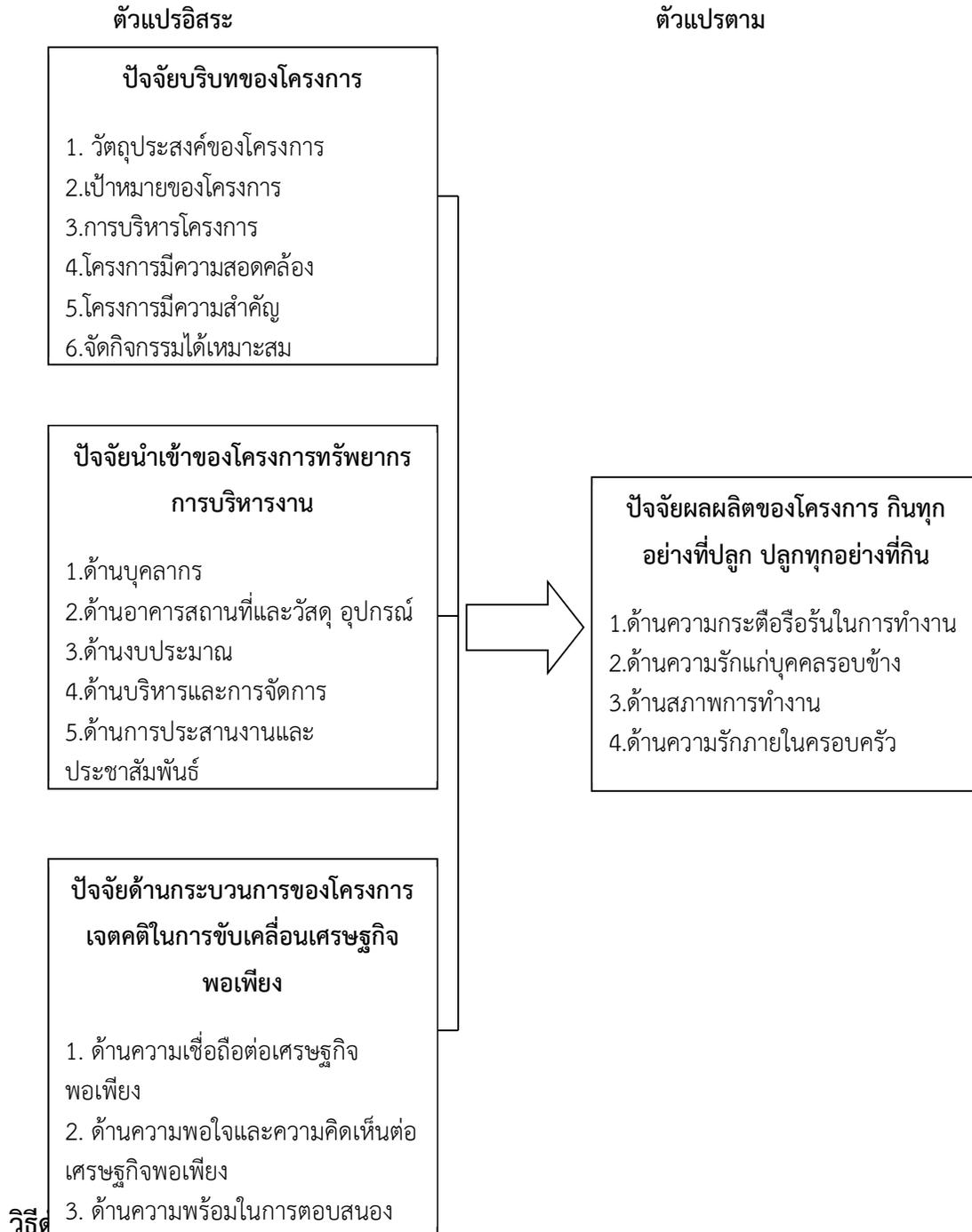
ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาศึกษาตั้งแต่ มีนาคม พ.ศ. 2561 – เมษายน พ.ศ. 2562

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยจะศึกษาใน 4 ส่วน ได้แก่ (1) ความเหมาะสมในปัจจัยบริบทของโครงการ (2) ความพร้อมในปัจจัย นำเข้าของโครงการ (3) การปฏิบัติในปัจจัยด้านกระบวนการของโครงการ และ (4) การปฏิบัติในปัจจัยผลผลิต ของโครงการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย



วิธีด

การศึกษาเชิงปริมาณประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลเมือง บางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 5,397 ครัวเรือน จากขนาดกลุ่มตัวอย่างซึ่งคำนวณตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการ

คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนครอบครัวในเขตเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 400 คน ด้วยตนเองและทีมงาน สถิติที่ใช้สถิติพรรณนาถึงรายละเอียดของปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ คุณสมบัติทั่วไปของประชากรที่ศึกษาโดยใช้สถิติร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานใช้วิธีการวิเคราะห์การหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating Scale) โดยเกณฑ์การให้คะแนนจะแบ่งเป็น 0-5 ระดับ คือ ค่าคะแนน 5 มากที่สุด ค่าคะแนน 4 มาก ค่าคะแนน 3 ปานกลาง ค่าคะแนน 2 น้อย และค่าคะแนน 1 น้อยที่สุด การทดสอบเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์ค่า IOC และข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.88 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลโครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 มีรายได้ยังไม่หักค่าใช้จ่ายมากกว่า 20,000 ต่อเดือน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ส่วนใหญ่มีสมาชิกในบ้าน 1-3 คน จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.25 และมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 11-15 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.25

ระดับความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 โดยข้อที่มีความเหมาะสมสูงสุดด้านบริบทของโครงการ ได้แก่ โครงการมีความสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน รองลงมา ได้แก่ โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและด้านที่มีความเหมาะสมต่ำที่สุด ได้แก่ การบริหารโครงการเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

ระดับความพร้อมในปัจจัยนำเข้าของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยจะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 โดยข้อที่มีระดับความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การบริหารงานโครงการของเทศบาล รองลงมา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์งานในโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ด้านที่มีความพร้อมต่ำที่สุด ได้แก่ ความพอเพียงของต้นกล้าที่มอบแก่ประชาชนและการตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณของโครงการ

ระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดด้านกระบวนการของโครงการ ได้แก่ เชื่อมั่นว่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ของครอบครัวสมาชิกชุมชนและปัญหาชุมชนได้ รองลงมา ได้แก่ เป็นผู้มีความรับผิดชอบแน่น อธิบายดีและพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ครอบครัวสมาชิกในชุมชนเกิดการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณของโครงการ และการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารเทศบาลตามลำดับ

ระดับการปฏิบัติด้านผลผลิตของโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 โดยข้อที่มีผลผลิตสูงสุดในโครงการ ได้แก่ การปรับตัวและเข้าใจสมาชิกในครอบครัวเสมอ รองลงมา ได้แก่ การเต็มใจที่จะทำกิจกรรมและผ่อนคลายความเครียดร่วมกับครอบครัวในวันหยุดเสมอ ส่วนด้านที่มีผลผลิตต่ำสุด ได้แก่ ชุมชนให้โอกาสในการอบรมศึกษาเพิ่มเติมและการมีความรู้สึกรักอยากทำงานให้กับชุมชนทุกวัน

วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาโดยอาศัยเทคนิคค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ภาพรวม ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับด้านผลผลิตของโครงการ อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านกระบวนการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับด้านผลผลิตของโครงการสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านบริบทของโครงการ และต่ำสุด ได้แก่ ด้านผลผลิตของโครงการ

อภิปรายผล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 มีรายได้ยังไม่หักค่าใช้จ่ายมากกว่า 20,000 ต่อเดือน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ส่วนใหญ่มีสมาชิกในบ้าน 1 -3 คน จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.25 และมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 11 - 15 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.25

1. การประเมินโครงการการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก ของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในแต่ละด้าน อภิปรายผลดังนี้

1.1 ด้านความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ พบว่า โครงการมีความสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดนั่นเป็นเพราะโครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากประชาชนเดือนร้อนจากอุทกภัย จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องอาหารการกินที่เป็นความจำเป็นพื้นฐาน เพราะเกิดปัญหาความยากจนระกอบกับอาหารวัตถุดิบ มีราคาสูงขึ้น ตามภาวะเศรษฐกิจ จึงทำให้ประชาชนเดือนร้อน โครงการนี้จึงเป็นโครงการที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยตรง จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านความเหมาะสมของปัจจัยบริบทของโครงการสอดคล้องกับผลงานของ อรศรี งามวิทยาพงศ์ (2550) ให้ข้อเสนอแนะด้านปฏิบัติการในหน่วยงานหรือองค์กรที่ดำเนินการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติไว้ คือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจะดำเนินการได้ดีหากมีการเสริมพลัง (empowerment) ในเรื่องการบริหารการเงินให้แก่ผู้ประกอบการในเศรษฐกิจนอกภาคทางการโดยเฉพะากลุ่มคนที่ยากจนเพราะปัญหาสำคัญที่สุดของกลุ่มคนจนในเศรษฐกิจนอกภาคทางการ คือ การขาดทักษะและความสามารถในการจัดการด้านการเงิน อันเป็นฐานสำคัญของการจัดการเศรษฐกิจให้พอเพียง (สมดุล) มีความมั่นคง ผู้รับผิดชอบจึงควรเสริมความรู้ ทักษะในเรื่องดังกล่าวให้มาก

1.2 ด้านความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่า การบริหารงานโครงการของเทศบาลเป็นเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด นั่นเป็นเพราะว่า เทศบาลมีความพร้อมในการบริหารจัดการ ทั้งในเรื่อง บุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ จึงทำให้การบริหารจัดการโครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก มีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามด้วย สอดคล้องกับผลงานของ สุริวงษ์ รัตนชูศรี (2556) การประเมินผลโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริมสุขภาวะที่ดีโดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่าโครงการฯ มีความพร้อมเพียงพอทางด้านทรัพยากรการบริหาร ส่วนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ นั้นมีประสิทธิภาพในระดับสูง นอกจากนี้เมื่อประเมินผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯ ก็จะพบว่ามีผลในเชิงบวก ทั้งทางด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ การใช้ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ใช้ในครัวเรือน สภาวะโรคเสี่ยงน้อยลง

สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพดีการทำเกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับมากขึ้น มีการร่วมมือช่วยเหลือกันมากขึ้น ระหว่างสมาชิกและมีบุคคลภายนอกมาดูงานของโครงการ

1.3 ด้านการปฏิบัติด้านกระบวนการของโครงการ พบว่า เชื่อมั่นว่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสามารถ แก้ปัญหาต่างๆ ของครอบครัวสมาชิกชุมชนและปัญหาชุมชนได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด เป็นเพราะ ประชาชนได้รับความรู้และเชื่อมั่นในแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับผลงานของ ปรียานุช พิบูลสราวุธ (2548) สรุปผลการสำรวจความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงว่าปัจจุบัน การรับรู้มีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ 1) คนที่รู้เข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต 2) คนที่ไม่เข้าใจปรัชญานี้อย่างลึกซึ้งเพราะไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง โดยพบว่า เศรษฐกิจพอเพียงในความเข้าใจของประชาชน ยังอยู่ในเรื่องของความพอประมาณ ประหยัด ความพอดี มากกว่าร้อยละ 50 และกว่าร้อยละ 80 สามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้กับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน เช่น การประหยัด การรู้จักคิด เพิ่มความรอบคอบให้กับตนเอง

1.4 ด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า การปรับตัวและเข้าใจสมาชิกในครอบครัวเสมอ เป็นเรื่องที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านนี้ เป็นเพราะวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ชนบทยังมีวัฒนธรรมและประเพณีในแต่ละพื้นที่ที่ยัง เกี่ยวโยงความสัมพันธ์คนในครอบครัว ให้เคารพรักกันในหมู่ญาติ พี่น้อง และช่วยเหลือจุนเจือกันในกลุ่มตนเอง เป็นเรื่องปกติสุขของทุกคนในครอบครัวอยู่แล้วเพราะสมาชิกทุกคนในครอบครัว มีความรัก ความห่วงใยซึ่งกัน และกัน เมื่อสมาชิกในครอบครัวทำอะไรต่างๆ จะมีการสนทนา ปรีกษา ทารือกัน ในครอบครัวและช่วยกันทำงาน สำเร็จ จึงส่งผลทำให้การปรับตัวและเข้าใจกันระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวนั้นมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในปัจจัย ผลผลิตของโครงการ สอดคล้องกับผลงานของ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (2560) การประเมินผลโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (5 ไร่สวนสี่สานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายเป็น หลวง) ปีพ.ศ. 2560 พบว่า ด้านการนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ของพื้นที่ของตนเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ พบว่า มีการนำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่หรือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.65 มีเกษตรกรที่จัดทำบัญชีเป็น ประจำเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.10 และมีเกษตรกรที่จัดทำบัญชีเป็นบางครั้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.90 สาเหตุที่เกษตรกรทำ บัญชีเป็นบางครั้งเนื่องจากมีภารกิจมากจึงไม่มีเวลาเขียนหนังสือไม่ได้ยังไม่เข้าใจการทำบัญชีมากนักอายุมากทำให้ยากต่อการเรียนรู้อยู่ในช่วงเริ่มฝึกทำบัญชีเกษตรกรร้อยละ 91.77 มีการนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับการ สนับสนุนจากโครงการมาใช้ประโยชน์ทั้งหมดในส่วนของเกษตรกรที่นำมาใช้บางส่วนและไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ เนื่องจากปัจจัยการผลิตบางส่วนไม่ตรงตามความต้องการของเกษตรกรบางชนิดไม่เหมาะสมของพื้นที่เกษตรกร และสัดส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่แล้วเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนโดยการเพิ่มพื้นที่แหล่งน้ำและพื้นที่อยู่ อาศัย/เลี้ยงสัตว์ซึ่งการปรับเปลี่ยนสัดส่วนดังกล่าวทำให้เกษตรกรร้อยละ 84.55 มีน้ำเพียงพอใช้ในการเกษตรทั้ง ปี

2. การประเมินโครงการการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก ของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้าน อภิปรายผลดังนี้

2.1 ด้านความเหมาะสมของบริบทของโครงการ พบว่า การบริหารโครงการเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ของเทศบาลมีค่าเฉลี่ยสูงแต่เป็นเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเรื่องอื่นๆ นั้นอาจเป็นเพราะประชาชนไม่มีความรู้ความ เข้าใจเองของบทบาทหน้าที่ของเทศบาล รวมทั้งอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่สามารถจัดทำโครงการ การซื้อต้น กล้าแจกทุกครัวเรือน จึงเกิดความสนใจ สงสัย และห่วงใย ในเรื่องการบริหารโครงการให้เป็นไปตามอำนาจ

หน้าที่ตามกฎหมายของเทศบาล จึงทำให้เรื่องนี้มีค่าต่ำกว่าเรื่องอื่นๆ ในด้านความเหมาะสมของปัจจัยบริบทของโครงการ สอดคล้องกับผลงานของ ออร์ศรี งามวิทยาพงศ์ (2550) ให้ข้อเสนอแนะด้านปฏิบัติการในหน่วยงานหรือองค์กรที่ดำเนินการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติไว้ คือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจะดำเนินการได้ดีหากมีการเสริมพลัง (empowerment) ในเรื่องการบริหารการเงินให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพในเศรษฐกิจนอภาคทางการโดยเฉพาะกลุ่มคนที่ยากจนเพราะปัญหาสำคัญที่สุดของกลุ่มคนจนในเศรษฐกิจนอภาคทางการ คือ การขาดทักษะและความสามารถในการจัดการด้านการเงิน อันเป็นฐานสำคัญของการจัดการเศรษฐกิจให้พอเพียง (สมดุล) มีความมั่นคง ผู้รับผิดชอบจึงควรเสริมความรู้ ทักษะในเรื่องดังกล่าวให้มาก

2.2 ด้านความพร้อมของปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่า ความพอเพียงของต้นกล้าที่มอบแก่ประชาชนมีค่าเฉลี่ยสูง แต่เป็นเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเรื่องอื่น เป็นเพราะจำนวนครัวเรือนในโครงการมีจำนวนถึง 5,397 ครัวเรือน ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เกรงว่าจะได้รับต้นกล้าไม่เพียงพอ และไม่สามารถทำให้โครงการแก้ไขปัญหาเรื่องปากท้องได้เพราะต้องใช้งบประมาณมาก ประกอบกับบางครัวเรือนมีพื้นที่ว่างเปล่านั้นมากจึงคาดหวังจะได้กล้าไม้จำนวนมาก เพื่อปลูกในพื้นที่เพื่อเป็นอาชีพและหารายได้เสริม จึงมีความต้องการต้นกล้าจำนวนมาก จึงทำให้เรื่องความพอเพียงของต้นกล้าไม้ที่จะแจกให้ทุกครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกเรื่อง สอดคล้องกับผลงานของ สุริวงษ์ รัตนชูศรี (2556) การประเมินผลโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริมสุขภาวะที่ดีโดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า โครงการฯ มีความพร้อมเพียงพอทางด้านทรัพยากรการบริหาร ส่วนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ นั้นมีประสิทธิภาพในระดับสูง นอกจากนี้เมื่อประเมินผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯ ก็พบว่า มีผลในเชิงบวก ทั้งทางด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ การใช้ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ใช้ในครัวเรือน สภาวะโรคเสี่ยงน้อยลง สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพดีการทำเกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับมากขึ้น มีการร่วมมือช่วยเหลือกันมากขึ้นระหว่างสมาชิกและมีบุคคลภายนอกมาดูงานของโครงการ

2.3 ด้านการปฏิบัติของกระบวนการของโครงการ พบว่า การตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณของโครงการเป็นเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกเรื่องในด้านนี้ นั้นเป็นเพราะ โครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก เป็นโครงการที่ใช้งบประมาณในการซื้อต้นกล้าไม้ แจกให้ทุกครัวเรือน จึงทำให้ประชาชนมีความวิตกกังวลในเรื่องการทุจริตในการใช้งบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ ประกอบกับเทศบาลยังมีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ รูปแบบการตรวจสอบและติดตามการใช้งบประมาณรวมถึงสรุปผลโครงการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง ส่งผลทำให้เรื่องการตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณของโครงการ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเรื่องอื่นๆ สอดคล้องกับผลงานของ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2560) การประเมินผลโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (5 ประสานสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายเป็นหลวง) ปีพ.ศ. 2560 ด้านการพึ่งพาตนเองการเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรพบว่าเกษตรกรนำผลผลิตที่ได้จากแปลงเกษตรที่เข้าร่วมโครงการมาใช้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.97 มีการใช้สัดส่วนปัจจัยการผลิตของตนเองลดลงเนื่องจากอยู่ในช่วงเริ่มดำเนินการทำเกษตรทฤษฎีใหม่บางส่วนมีการลงทุนเพิ่มเกษตรกรร้อยละ 16.84 มีค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลดลงจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นของครัวเรือนเกษตรกรร้อยละ 88.09 มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตจากแปลงเกษตรที่เข้าร่วมโครงการเป็นรายปีราย 3 เดือนรายเดือนและรายวันจากกิจกรรมการผลิตประมาณ 2-3 ชนิดผลตอบแทนการทำกิจกรรมการเกษตรในแปลงที่เข้าร่วมโครงการพบว่าเกษตรกรมีผลตอบแทนสุทธิลดลง 557 บาท/ครัวเรือนหรือลดลงร้อยละ 11.27 เนื่องจากผลผลิตยังมีไม่มากราคาสินค้าเกษตรลดลงอีกทั้งปริมาณและคุณภาพผลผลิตของเกษตรกรไม่ดีขึ้นซึ่งเป็นผลจาก

สภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนส่วนคุณภาพชีวิตของเกษตรกรพบว่าครัวเรือนเกษตรกรร้อยละ 22.04 มีหนี้สินลดลงเนื่องจากมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาและมีเงินชำระหนี้ได้มากขึ้นครัวเรือนเกษตรกรร้อยละ 23.32 มีการออมเพิ่มขึ้นอย่างไรก็ตามครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 75.12 และร้อยละ 53.35 จำนวนหนี้สินและการออมมีจำนวนเท่าเดิมหรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินและการออมเนื่องจากอยู่ในช่วงเริ่มทำเกษตรทฤษฎีใหม่ผลผลิตยังมีไม่มากอีกทั้งมีการนำเงินมาลงทุนปรับพื้นที่เพื่อทำเกษตรทฤษฎีใหม่ทำให้การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการยังไม่มากนักซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินการโครงการในอีกระยะหนึ่งจึงทราบผลลัพธ์ของโครงการที่ชัดเจน

2.4 ด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า ชุมชนให้โอกาสในการอบรมศึกษาเพิ่มเติมเป็นเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในปัจจัยผลผลิตของโครงการ นั่นเป็นเพราะ โครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกนั้น เป็นเรื่องการปลูกพืช ผัก ที่ทุกครัวเรือนมีประสบการณ์และความชำนาญอยู่แล้วเพราะส่วนใหญ่เติบโตมากับอาชีพเกษตรกร ซึ่งทักษะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางการเกษตร ดังนั้นการอบรมให้ความรู้เรื่องการปลูกพืชผักและต้นไม้จึงเป็นเรื่องที่ประชาชนไม่สนใจ เพราะคิดว่าไม่มีประโยชน์ จึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้ต่ำกว่าเรื่องอื่นๆ สอดคล้องกับผลงานของ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2560) การประเมินผลโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (5 ประสานสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายเป็นหลวง) ปีพ.ศ. 2560 พบว่า ด้านการนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรของพื้นที่ของตนเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่พบว่ามี การนำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่หรือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.65 มีเกษตรกรที่จัดทำบัญชีเป็นประจำเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.10 และมีเกษตรกรที่จัดทำบัญชีเป็นบางครั้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.90 สาเหตุที่เกษตรกรทำบัญชีเป็นบางครั้งเนื่องจากมีภารกิจมากจึงไม่มีเวลาเขียนหนังสือไม่ได้ยังไม่เข้าใจการทำบัญชีมากนักอายุมากทำให้ยากต่อการเรียนรู้ในช่วงเริ่มฝึกทำบัญชีเกษตรกรร้อยละ 91.77 มีการนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการมาใช้ประโยชน์ทั้งหมดในส่วนของเกษตรกรที่นำมาใช้บางส่วนและไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์เนื่องจากปัจจัยการผลิตบางส่วนไม่ตรงตามความต้องการของเกษตรกรบางชนิดไม่เหมาะสมของพื้นที่เกษตรกรและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่แล้วเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนโดยการเพิ่มพื้นที่แหล่งน้ำและพื้นที่อยู่อาศัย/เลี้ยงสัตว์ซึ่งการปรับเปลี่ยนสัดส่วนดังกล่าวทำให้เกษตรกรร้อยละ 84.55 มีน้ำเพียงพอใช้ในการเกษตรทั้งปี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เทศบาลควรศึกษาข้อกฎหมาย และบทบาทหน้าที่ พร้อมประชุมหารือและวางแผนในการบริหารโครงการเป็นให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง
2. เทศบาลควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณของโครงการบริหารงานและการใช้งบประมาณของผู้บริหารเทศบาล โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อความโปร่งใส และเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
3. เทศบาลควรสำรวจความต้องการของประชาชนในการขอรับต้นกล้าเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันและจัดหาต้นกล้าให้พอเพียงต่อความต้องการของประชาชน
4. เทศบาลควรจัดการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมและปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ประชาชนยอมรับและสนใจวิทยาการใหม่ๆ ในการปลูกพืชและเพิ่มช่องทางนำไปสู่อาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับทุกครัวเรือน

5. เทศบาลควรส่งเสริมความรู้ ทักษะคิด เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน การปลูกจิตสำนึกและของประชาชน และผู้นำให้มีความรู้สึกรักทำงานให้กับชุมชนทุกวัน

6. การรับสมัครประชาชนที่เข้าร่วมโครงการควรคำนึงถึงความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ

7. การรับสมัครและคัดเลือกปราชญ์เกษตรฯ/เกษตรกรต้นแบบเพื่อรับผิดชอบดูแลประชาชนที่เข้าร่วมโครงการควรพิจารณาถึงความเป็นต้นแบบหรือแบบอย่าง que แสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสานโดยมีแปลงตัวอย่างและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนที่เข้าร่วมโครงการได้อีกทั้งปราชญ์เกษตรฯจะต้องสมัครใจและมีเวลาในการติดตามเยี่ยมเยียนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการด้วย

8. การประเมินประสิทธิผลโครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี สามารถนำไปต่อยอดเพื่อศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ภายในจังหวัดหรือจังหวัดอื่นๆ ได้ และหน่วยงานในระดับพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์และชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงานโครงการให้ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างชัดเจนและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ ในด้านผลกระทบของโครงการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูกของเทศบาลเมืองบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบเพิ่มเติมที่ละเอียดอ่อนตรงกับประเด็นที่ต้องการศึกษามากขึ้น รวมถึงศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ภายในจังหวัดหรือจังหวัดอื่นๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2560). การประเมินผลโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายเป็นหลวง) ปี พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- เทศบาลเมืองบางระจัน. (2560). ข้อมูลประชากร. สิงห์บุรี : เทศบาลเมืองบางระจัน.
- อรศรี งามวิทยาพงศ์. (2550). ปฏิรูปการศึกษา : มุมมองทางกระบวนการทัศน์และบริษัทสังคมไทย. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้ง.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2552). รายงานผลการประเมินผลโครงการพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ปรียานุช พิบูลสรารุช. (2548). หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.pathum1.net/sufficiency/ebook/p3.pdf>.
- Yamane, Taro. (1973). Statistics : An Introductory Analysis. Third edition. New York : Harper and Row Publication.